

Posamezna številka 1 Din mesečno, če se sprejema list v upravi, naročnina 4 Din, na dom in po pošti dostavljen list 5 Din. - Celoletna naročnina je 50 Din, polletna 25 Din, četrtletna 13 Din. Cene inšeratom po dogovoru

PONEDELJSKI SLOVENEK

Uredništvo: Kopitarjeva ul. št. 6/III, Telefon št. 40-01, 40-02, 40-03, 40-04 in 40-05. List izhaja vsak ponedeljek

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6, Poštni ček. račun. Ljubljana 16.650. Telefon št. 4001.

Kmečki tabor na Brezjah

15.000 kmečkega ljudstva je včeraj zborovalo pri svoji Zaščitnici — Voditelj Slovencev dr. Korošec med svojimi možmi in fanti — Ostra obsodba šenčurskih dogodkov

Brezje, 7. avgusta.

Slovenska kmečka zveza, ki je bila ustanovljena pred dobrim letom in si je nadela nalogo, da organizira kmeta, ga uči in se bori za njegove pravice, je letos sklenila, da skliče vse svoje članke na en kraj, da bo tako prešla svoje vrste in obenem kmetu pokazala, kaj je kmečki stan in koliko zmore, če je složen in edin. Vodstvo zveze prav gotovo ni mnogo razmišljalo, kam naj ta tabor skliče. V Ljubljano, središče Slovenije, ali v kako drugo mesto morda? Le kaj bi kmet v mestu počel?

Jasno je bilo kot na dlani: na Brezjah pri Mariji Pomagaj, kamor vsako leto roma toliko kmečkih ljudi prosit pomoči v svojih nadlogah, tam mora biti ta tabor kmetov. Komaj dobro se je ta sklep razvedel po slovenskih vaseh, je vse vrelo in sklepalo: »Na Brezje pojdemo!« Prihajali so začeli že v soboto popoldne. Celi vlaki iz vseh krajev Slovenije so se ustavljali na Oločah in bruhali iz sebe množice ljudi. Prihajali pa so tudi avtobusi in tovorni avtomobili, polni zagorelih obrazov in močnih mišic. Komaj pa je ta dolga reka prišla do cerkve, kjer je prostor ves v mlajih, napisih in zastavah, niso množice utegnile pomisliti na ta kras, ki so ga pripravili za njihov veliki praznik. Vsak je imel le eno željo in namen: priti čim prej v cerkev in k Materi.

In poklekali so pred spovednice fantje in moške, ki so jim delo in skrb sključile plečate hrbe, in žene, ki jim je kopica otrok, vseh zdravih in polnih v rožna lica, posrebrila lase, pa pred Marijin oltar. Z njihovimi prošnjami je šlo z njimi vred po kolenih okrog čudodelne podobe vse kar jim je drago, dom in otroci, živina in polje, in še ona komaj dobro se prebujajoča življenja pod srci polnimi skrbi... Če bi bil tisti čas v cerkvi pesnik z domišljijo, bi dejal, da je zrak po božjem hramu kar trepetal od obilice prošnje, ki so jih te množice pošiljale pred Njen prestol s trdnim upanjem in živo vero. O, če bi bil Gregorčič videl vse te ljudi, bi bil ponovno zaklical iz vsega srca:

»Le vstani, borni narod moj,
do danes v prah teptan!
Pepelni dan ni dan več tvoj,
tvoj je vstajenja dan.«

Šele potem, ko so se namolili, so šli in si ogledali še druge stvari. Črko za črko so polglasno prebirali napise na mlajih in jih prikimovaje odobravali, potem pa sedeli po klopek naokrog in razvezovali na njih svojo popolno in se krepčali ter morda samo tako zastran lepšega naročiti merico pijače, da bodo vzdržali ves dolgi dan.

Pozno zvečer pa so se vsi ponovno zbrali in se strnili v veličastno rimsko procesijo, ki se je v svitu plamenic vila od cerkve po vasi. Šele potem so se polagoma spravili k pokoju, nekateri po gostinskih prostorih, drugi pa v cerkvi ali kar na prostem in tako pričakovali nepozabnih doživetij naslednjega dne.

Nedelja na Brezjah

Pettisočglavi množici, ki je že v soboto popoldne in zvečer prišla na Brezje, se je danes zjutraj pridružilo še najmanj 10.000 ljudi iz vseh krajev Slovenije, tako da je bilo na taboru okrog 15.000 ljudi. Že zjutraj na vse zgodaj so začeli prihajati z vlaki, avtobusi, vozovi, s kolesi in peš in proti desetim dopoldne je bil ves prostor okrog cerkve in še daleč naokrog napolnjen s kmečkimi ljudmi, ki so prišli na svoj prvi tabor.

Prostor okrog cerkve je bil ves v mlajih in zastavah, sredi zborovališča pa je na visokem mlaju vihrala dolga državna zastava. Na desni strani oltarja je bila pripravljena tribuna za odličnike, ki so se tega kmečkega tabora udeležili v izredno častnem številu. Med njimi moramo omeniti predvsem zastopnika Nj. Vel. kralja, Nj. kralj. Vis. kneza-namestnika Pavla in kneginje Olge, g. podpolkovnika Pavliča, voditelja slovenskega ljudstva dr. Antona Korošca in ministra dr. Kreka, g. bana dr. Marka Natlačenca z gospo soprogo, ki je bila v narodni noši, dalje senatorja dr. Kulovca, prevzvišenega ljubljanskega škofa g. dr. Gregorija Rožmana in belgrajskega nadškofa dr. Ujčiča, predsednika KZ g. Brodarja z ženo, tajnika KZ g. dr. Vorsiča, okrajnega glavarja iz Radovljice g. dr. Vrečarja in ptujskega okrajnega načelnika

dr. Vidica, predsednika Zupanske zveze g. Nandeta Novaka, predsednika Kmečke zbornice g. Steblovnika, predsednika Prosvetne zveze v Ljubljani gosp. dr. Lukmana in predsednika mariborske PZ g. dr. Jos. Hohnjeca, poslanca Miha Brenčiča, nač. okr. cestnega odbora za kamniški okraj g. Streina, cestnega odbora za kamniški okraj g. Streina, zastopnika ljubljanske mestne občine g. dr. Kamusiča in seniorja slov. županov g. Ivana Zabreta. — Posebej pa moramo omeniti, da se je tabora udeležil tudi profesor bristolske univerze g. Jones Stanley, ki je na Angleškem znan kot specialist za kmetijstvo.

Ko so se vsi odličniki zbrali na slavnostni tribuni, so zapeli zvonovi in čudodelno podoba brezjanske Marije so prinesli v spremstvu obeh škofov na oltar pred cerkvijo. Takoj nato je imel prevz. g. škof dr. Rožman sledeči govor:

Cerkveni govor škofa dr. Rožmana

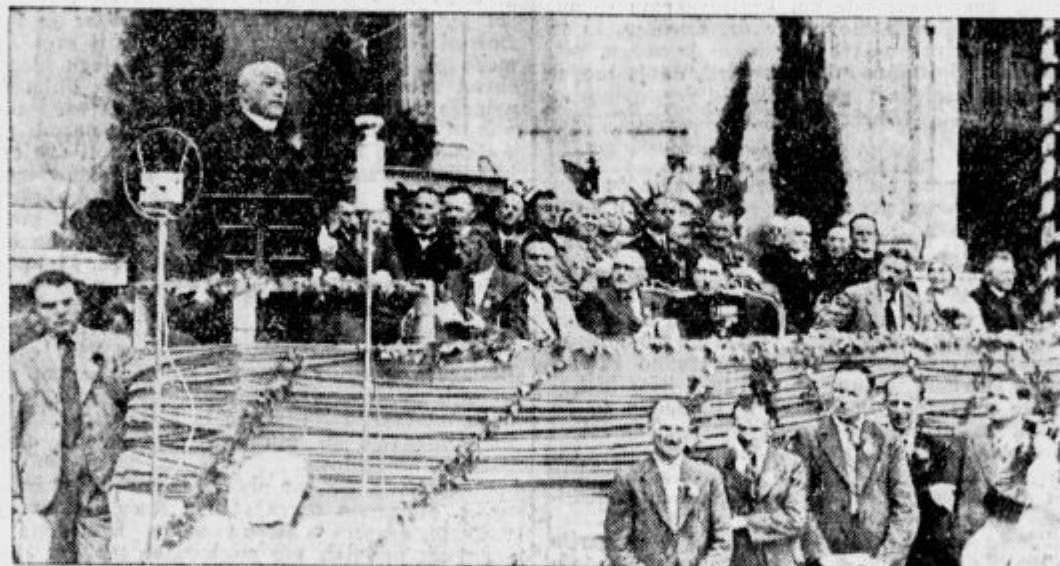
Danes se je pri Mariji Pomagaj zbral stan, ki je najmočnejši steber slovenskega naroda. Kmečki stan je tisti steber, ki je skozi stoletja držal in nosil in ohranil najdražje, kar imamo:

zemljo našo prelepo, ki nam vsakdanji kruh daje,

besedo našo slovensko, ki je sladka posoda naših misli, naše kulture,

vero sveto katoliško, ki nas z Bogom veže in v večno življenje vodi po Mariji, naši preljubi Materi.

To trojno nam je kmečki stan ohranil skozi vse borbe in nevarnosti — v turških navalih, ob razširjanju lutrovske krivoverstva, v težkih časih tlačanstva.

Castna tribuna. — Minister

Tudi danes se temelji zdravega kmečkega stanu majelo — kakor že mnogokrat v preteklosti. Na eni strani ogroža beg iz zemlje v industrijo obstoj močnega in zdravega kmečkega stanu, na drugi strani pa se delajo poskusi, uničiti samostojni kmečki stan ter ga nadomestiti z nekim kolektivom, ki je smrt družine in kmeta. To sta pa dva najbolj zdrava rezervarja narodove moči in bodočnosti.

Kmečki stan je najbolj naraven stan v človeški družbi. Obdelovanje zemlje je najbolj prvotno in najbolj naravno delo, ki ga je Stvarnik človeku naložil. Ko je prvega človeka ustvaril, »ga je postavil v vrt, da bi ga obdeloval« (Gn 2, 15). Prva zapoved — življenjska zapoved človeku dana je: »Poderzi si zemljo in gospoduj nad njo« (Gn 1, 28).

K temu prvotnemu delu se mora človeštvo vedno zopet vračati. Edino zemlja, pridno in pravilno obdelovana, rodi za vse svoje otroke dovolj kruha, ki ga noben obrtni ali industrijski izdelek ne more nadomestiti.

To kmečko delo, od Stvarnika ukazano in naloženo, je nenadomestljivo, je sveto in veselo. Iz božjega razodetja torej vstaja klic kmetom, zlasti

kmečki mladini: Sveto je vaše kmečko delo, spoštujte ga; veselo je vaše delo, ljubite ga; nenadomestljivo je vaše delo, cenite ga visoko najprej vi sami.

Uspeh kmečkega dela je bolj kot kateregakoli drugega odvisen od božjega blagoslova. Vsak izmed vas ve iz lastne izkušnje, kar je povedal sv. Pavel: »Zatorej ni nič, kateri sadi, in nič, kateri zaliva, ampak kateri daje rast, Bog« (1 Kor 3, 7).

Zato, ob tej slovesni uri vas prosim in rotim, dragi verni kmetje, ne odganjajte božjega blagoslova od sebe in od svojega dela.

Mnogi ga odganjajo. S čim? Z bogokletjem in nedeljskim delom. Kako naj božji blagoslov spremeni delo kmeta, če se pa od povoda, iz bleva, iz njiv in travnikov, iz logov in vinogradov, s cest in potov dviga samo kletev in bogokletstvo proti nebu?

Če hočete obubožati in trdne temelje svojih družin porušiti — potem delajte ob nedeljah, da ne bo razlike med delavnikom in Gospodovim dnevom. Če pa hočete, da te Bog blagoslovi

do Boga in Njegove Matere Marije in svojo zvestobo narodu in državi.

Bratje in sestre! Treba je združenih moči, da

Dr. Korošec o slovenskem kmetu

Nato je dal besedo voditelju Slovencev dr. Antonu Korošcu, ki je burno pozdravljen stopil na oder in govoril takole:

Dragi kmetje in kmetice!

Dovolite mi, da kot boter ravnokar blagoslovim zastave Kmečke zveze spregovorim par besed. Nihče pa ne sme pričakovati, da bom govoril o dnevi politiki, to pa zato, ker je Kmečka zveza nepolitična stanovska organizacija in se v njenem okviru ne moremo pečati z dnevnimi političnimi in strankarskimi stvarmi.

S tem, da Kmečka zveza ni dala svoje lepe zastave samo razviti, ampak jo je dala tudi blagosloviti, je dovolj jasno pokazala, v kakem razmerju hoče biti in živeti do Boga in do svoje Cerkve. Mi ji samo čestitamo, da je pogumno ubrala pot svojih dedov in pradedov.

Kmečka zveza tudi nikdar ne bo pozabila na svoje svete dolžnosti napram slovenski zemlji in slovenski domovini. (Burno odobravanje.) V kmečkih domovih se je vedno slovensko molilo, slovensko prepevalo, slovensko govorilo. Slovenski kmečki dom nam je ohranil slovensko besedo. V naših mestih in trgih je bilo vedno dovolj veteranjakov, ki so se ali iz koristljubja ali iz pomanjkanja moralne odgovornosti obešali na vrat močnejšim narodom. Ti, slovenski kmet, si stal vedno tiho in ponosno na braniku slovenske besede, ob Tvojem domu so se odbili vsi valovi močnejših narodov. Tebi, slovenski kmečki dom, se imamo danes zahvaliti, da nismo že davno izginili v tujih valovih in da smo ohranili svojo slovensko besedo. (Dolgotrajno viharno odobravanje.)

Odkar je slovenski kmet prišel v svojo narodno državo kraljevino Jugoslavijo, vedno je bil neomajno zvest svoji narodni državi, svoji narodni dinastiji in svojemu kralju. (Navdušenje, dolgotrajne ovacije Nj. Vel. kralju Petru II. in vsej kraljevski hiši.) Pred leti se je vršil proti slovenskemu kmetu zloglasni šenčurski proces. Od strankarske strasti zaslepljeni protivniki so hoteli diskreditirati nacionalno in patriotsko prepričanje našega kmeta. Danes njihovim klevetam nihče na svetu več ne verjame. (Burno pritrdjevanje.) Vidite, ti slovenski kmečki mučeniki, ti od trpljenja po sodnih dvorah in zaporih izmučeni slovenski kmetje, oni stoji danes tukaj med nami. (Burni klici: Bog živi šenčurske mučenike!) pod ponosno viharajočimi jugoslovanskimi zastavami, v dokaz vsemu svetu, da niti klevete, niti zapiranje, niti zapori niso omajali njihovega nacionalnega in patriotskega prepričanja. (Viharno odobravanje.) Smelo lahko trdimo, ako kje, v vrstah slovenskega kmeta je še značaj doma. (Burno pritrdjevanje.) Bog ne daj, da bi prišlo do vojske! Modra roka našega priljubljenega kneza namestnika Pavla (Navdušenje ovacije knezu namestniku) dela z vsemi napori za mir z vsemi našimi sosedi. Ali, če bi bilo treha braniti našo domovino, tedaj bodo kmečki fantovski odseki gotovo najboljši frontovski odseki in slovenski kmetje dika jugoslovanske vojske.

si priborimo pot v boljšo bodočnost kmečkemu stanu. Naj bo današnji dan vogalni kamen našega dela za lepše čase slovenskih kmetij!

Danes, ko tako sijajno in veličastno in z ogromno udeležbo iz vseh krajev in kotov slavite svoj kmetijski dan, mislim, da moram obesiti na veliki zvoni eno prelepo lastnost slovenskega kmeta, to je njegova pismenost, to je njegova kultura. Naša ljubezen do napredka in šole nam je rodila dejstvo, da nimamo analfabetov med kmeti, da zna vsakdo na kmetih čitati. Zato imamo v vsaki slovenski družini vsaj en list, a družin imamo v dravski banovini 235.000. V vsaki kmečki hiši imamo vsaj malo knjižnico, v vsaki občini povprečno vsaj do pet različnih nepolitičnih, kulturnih in nacionalnih društev. Mi nosimo vse prave znake kulturnih in nacionalnih ljudi. (Dolgotrajno odobravanje. Klici: Živio dr. Korošec, naš voditelj!)

Dobro je, da ima kmečki stan v dravski banovini toliko kulture. Njemu je nje posebno treba, ker so njegovi problemi jako težki. Tri četrtine slovenskih kmečkih gospodarstev ima samo do 10 ha zemlje. In zato zija pred nami problem, kako na malih kmečkih posestvih prehranjivati velike družine. Tukaj se bo morala uveljaviti biološka opravičenost našega združništva, ki je zdaj zopet likvidno, in upamo, v lepem normalnem razmahu.

Zadnja leta se je za kmeta zopet vsaj nekaj storilo. Znizala so se davčna bremena, začela se je izredno težka in zamotana likvidacija kmečkih dolgov, vpostavila likvidnost samopravni denarnih zavodov in naše Zdržne zveze. Kmetu se je dal nov zakon o gospodarskih združenjih in ena ustanova izredne važnosti — to je vpljevala Kmetijskih zbornik, ki bodo, ako se bodo dobro vodile, bodoče voditeljce za interese kmečkega stanu. Velikega pomena za kmeta je tudi nova šestletka za javna dela in državno obrambo v iznosu štirih milijard.

Vse polno novih kmečkih vprašanj stoji pred durmi kmečkega stanu, ki se bodo morala rešiti. Vlada je vedno voljna, da stori tudi napram kmetu svojo dolžnost. (Živela vlada!)

Zdaj pa mislim, da ne smem več govoriti, da drugim ne vzamem ne časa ne tvarine.

Samo nekaj naj vam še povem. Bo kratko, toda važno. Ako vas država letos ali drugo leto pokliče na volitve, potem se spomnite tistih ljudi, ki so vam prirejali šenčurske procese, ki so vas tlačili v temne zapore, ki so vam hoteli odvzeti nacionalno in patriotsko čast, in spomnite se onih ljudi, ki so vedno stali zvesto v vaši sredini in po svojih skromnih močeh delali za vaš napredek in za vaše blagostanje.

Zdaj pa končujem in kličem: Živela Kmečka zveza, živeli slovenski kmetje in kmetice, živeli ves jugoslovanski kmečki narod! Bog živi! (Ves tabor je zajel nepopisen val navdušenja. Može in fantje so vse križem vzklikali kralju Petru, knezu namestniku, kraljevskemu domu, vladi in voditelju Slovencev dr. Korošcu, ki se je ganljivo zahvaljeval. Preteklo je več minut, preden se je tabor toliko pomiril, da je mogel nastopiti naslednji govornik.)

Gospod predsednik Brodar se je g. ministru med viharimi ovacijami ljudstva zahvalil za njegov govor in dal nato besedo banu dr. Martu Natlačenu.

Govor bana dr. Natlačena

Dragi kmetje, spoštovana gospoda!

Vesel sem, da se vas je zbralo toliko na tem taboru, in od srca vas pozdravljam, vse skupaj in vsakega posebej. Današnji dan je vaš kmečki praznik, je vaše kmečko slavo in k temu vašemu prazniku, k temu vašemu slavu, vam najlepše čestitam.

Dovolite mi, da porabim to priliko, da izpregovorim nekaj besed v čast vašega stanu s tem, da počastim našo kmečko hišo, ta simbol našega kmeta. Naša kmečka hiša je svetišče, ki se v njem moli, ki se v njem oznanja in goji vera in življenje po veri. Naša kmečka hiša je ognjišče ljubezni do rodne grude. Noben stan ni tako povezan z rodno zemljo kakor kmečki. Očetje in dedi in pradedi so na njej živeli, jo s trdom in znojem obdelovali in z ljubeznijo gojili ter jo čuvali in ohranjali svojim sinovom. Tej tesni in nerazrušljivi povezanosti našega kmeta z zemljo, tej njegovi ljubezni do domače rodne grude se imamo zahvaliti, da je ostala slovenska zemlja naša, da močnejši in nasilnejši sosedje niso premaknili svojih mejnikov preko naših današnjih mej in da nismo izginili z zemeljske površje.

Naša kmečka hiša je dom naše besede. Tu

smo slišali prve sladke materine besede, tu smo se učili prvega govora, tu smo vžljubili svoj narodni jezik. Skozi tisoč in več let nam je kmečka hiša gojila in razvijala, prenašala iz roda v rod in ohranjala naš jezik slovenski. Ohranila in iz roda v rod prenašala to našo sladko besedo tudi še nadalje in tudi tam, kjer se ji zapirajo vrata šole in javnih uradov in ohranjala in gojila bo tako narodno zavest, zavest slovenske skupnosti tudi tam, kjer bi hoteli to zavest nasilno udušiti. Posrečilo se bo morda našim narodnim neprijateljem, da iztrebijo našo besedo iz mest in iz tovarniških centrov, toda kmečka hiša jo bo čuvala in gojila kot dragoceno svetinjo, pridobljeno in podedovano od prednikov.

Naša kmečka hiša je, ki nam je ustvarila in razvila, ohranila in iz roda v rod presajala našo narodno pesem, naše narodne običaje, našega narodnega duha, vse naše narodno bogastvo.

Naša kmečka hi

Letalske prireditve v Mariboru

Maribor, 7. avgusta.

Maribor je danes pozorišče velikih letalskih prireditev, kakor jih dosedaj na meji še nismo videli. Že včeraj je priletelo v Maribor večje število vojaških letal. Med letalci so nekateri najboljše jugoslovanske piloti-lovci, tako oba mariborska kapetan II. razr. Savo Poljanec in tehnični uradnik zrakoplovstva Ernest Turko, ki sta priletela na lovske aparate znamke »Avia«, ter kapetan II. razr. Belamovič, ki je pilotiral letalo »Sym XLK K« sprejema vojaških letal se je zbralo že včeraj popoldne na Tezemu nekaj tisoč ljudi, ki so občudovali pilota-lovca Poljanca in Turka ter njune vrstolomne akrobacije nad Mariborom.

Današnje letalske prireditve so se pričele dopoldne ob pol 10 na tezenskem letališču s slovesno blagoslovitvijo novega hangarja in letališča ter motornega letala mariborskega aerokluba. Blagoslovitvene obrede je imel prevz. knezof dr. Ivan Tomažič ob asistenci stol. kanonikov dr. Zagarja in dr. Ostrca. Blagoslovitvi so prisostvovali zastopnik ministra za vojsko in mornarico letalski polkovnik in komandant brigade v Zagrebu Živanovič, zastopnik poveljnika zrakoplovstva načelnik oddelka za civilno aviacijo v vojnem ministru letalski polkovnik Jovanovič, poveljnik IV. zrakoplovne baze polkovnik Pavlovič, poveljnik mesta general Stanjlovič, okrajna glavarja dr. Šiška in Eileit, in drugi odličniki ter velike množice ljudi. Skof dr. Ivan Tomažič je imel pred blagoslovitvijo pomemben govor, po blagoslovitvi pa je čestitil predsedniku Krejčiju na krasnem napredku, ki ga kaže mariborski Aeroklub ter je izrekal željo, da bi Maribor čimprej dobil urejeno letališče. Predsednik Krejči je nato pozdravil goste ter je prečital vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju Petru II. Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu, kr. vlad. banu dr. Natlačnu, pokrovitelju današnjih prireditev vojnemu ministru Mariču, poveljniku zrakoplovstva arm. generalu Simoviču. Orisal je nato 10letno delo oblastnega odbora mariborskega aerokluba »Naša krila«.

Danes popoldne so se vrstili leti za občinstvo, ki jih je izvajalo šolsko letalo mariborskega Aerokluba. Zanimivo je, da je bilo največ udeležencev iz ženskega sveta. Jutri dopoldne se bodo propagandni leti nadaljevali, popoldne ob 3

pa se prične veliki miting, kakršnega Maribor še ni videl.

Velike množice so prisostvovali zanimivi letalski produkciji. Žal je program motila nevihta. Občinstvo pa je vztrajalo na dežju. Nevihta tudi ni ovirala letalcev, da ne bi nastopili in so kljub viharnemu vremenu izvajali nevarne akrobacije. Pač pa je nevihta preprečila, da bi priletelo iz Zagreba večje število bombnikov. Le eno dvomotorno bombno letalo je prišlo.

Popoldanski program se je pričel z akrobacijami mariborskega pilota-lovca Ernesta Turka, ki je zadivil občinstvo s svojimi nevarnimi vajami. Nato sta se dvignili dve jadralni letali z aeroplansko zapredo. Letalo je obe jadralni letali dvignilo naenkrat v zrak ter sta se visoko nad letališčem odpeli. Medtem ko je eno letalo dolgo časa krožilo v zraku, je izvajalo drugo drzne akrobacije, zlasti loopinge ter je nato pristalo na letališču. Kapitan Belanovič je nato nastopil s posebnim akrobacijskim letalom domače tovarne Rogožarski tipa »Sim 11«. Belanovič se je izkazal kot eden naših najboljših akrobatov ter je opravil svoj velik sloves. Občinstvo je zlasti zanimala deseta točka: skok s padalom z letala. Izvedel ga je znani skalec Miša Petrovič iz Belgrada. Letalo ga je dvignilo 500 m visoko nad letališče, kjer je z vrtoglavo višine skočil, padalo pa je odprl šele kakšnih 200 m visoko nad zemljo. Vsem je zastal dih, ko se je drzni akrobat spustil z letala ter je z vedno večjo naglico drvel proti zemlji. Mnogi so mislili, da se mu padalo noče odpreti. Potem pa se je padalo nenadoma odprlo in je akrobat pristal skoraj sredi letališča. Navdušeni gledalci so ga dvignili na ramena ter mu pridelili velike ovacije. Zelo zanimiva točka je bil napad na improvizirano vas, ki ga je izvedlo dvomotorno bombno letalo iz Belgrada in tri vojaška letala, ki so se dvignila v Tezemu. Vas so zamigljali z umetno meglo, ki je v nekaj minutah pokrila vse letališče in jo je teret želež del časa razgnal. Pri napadu je sodelovala tudi obramba na zemlji ter so stopile vojaške enote s topovi in strojinicami v akcijo, tako da je bila improvizirana cela bitka. Letalci so zažgali vas z zažigalnimi bombami in so lesene kolibe hitro zgorele. Največje zanimanje pa je vladalo za nastop mariborskega domačega kapitana Poljanca, sina inspektorja dr. Poljanca. Kapitan Poljanec je izvedel pr drznih akrobacij, pri katerih je občinstvu zastajal dih. Z njegovimi akrobacijami se je tudi končal današnji letalski miting.

Novi srditi boji na mandžurski meji 100 sovjetskih letal bombardiralo Čankufeng

Tokio, 7. avgusta. AA. (Havas) Včeraj, v soto, je okoli 100 sovjetskih letal bombardiralo hrib Čankufeng. Ta letala so se pojavila med 15. in 16. uro. Vrgla so okoli 500 bomb. Posebni dopisnik Agencije Domei pravi, da je bil to do sedaj ne samo na tem bojišču, ampak tudi v vseh bojih na Daljnem vzhodu najsilovitejši napad iz zraka. Neko letalo je poskušalo bombardirati japonski vojaški transport v bližini meje. Letala so metala bombe tudi na železniško postajo Koi, ki leži 10 kilometrov stran od meje. Japonci so sestrelili dva sovjetska bombnika. En pilot se je rešil s padalom.

Po uradnem poročilu japonskega vojnega ministarstva so prednje čete japonske vojske med 4. in 6. avgustom uničile okoli 50 sovjetskih tankov. Na strani Japoncev je bilo le 5 mrtvih in nekaj ranjenih.

Franco urgel rdeče nazaj do Ebra

Salamanca, 7. avgusta. AA. (Stefani) Ofenziva nacionalističnih čet, pri kateri so mnogo pomagali tudi tanki, je danes na bojišču pri Ebru imela prve pomembne uspehe. Ob cesti Matadros-Altos so nacionalistični oddelki zavzeli večje število sovražnih postojank. V sovražnih vrstah se opaža velika zmešnjava. Večje število rdečih oddelkov je v razsulu.

Saragosa, 7. avgusta. AA. Iz glavnega štaba nacionalističnih čet poročajo: Napadli smo nekaj važnih postojank na bojišču pri Ebru. Sovražniki si prizadevajo, da bi se pravočasno umaknili nacionalističnim četam. Nad dvesto letal je letelo nad posameznimi oddelki republikanske vojske ter jim prizadevalo velike izgube.

Salamanca, 7. avgusta. AA. (Havas) Poročilo nacionalističnega poveljstva pravi: Na bojišču pri Ebru so nacionalisti odbili sovražnika ter ga potisnili vse do obale reke Ebra, kjer so ga obkolili. Število ujetnikov znaša nad 2000, obkoljenih republikancev pa je še več. Nacionalistični oddelki so ob priliki »čiščenja« terena našli na bojišču okoli 900 mrtvih republikancev, med njimi mnogo višjih častnikov.

Nemška letala so 75 krat kršila čsl. mejo

Praga, 7. avgusta. AA. (DNB) Sinoči je bilo objavljeno uradno poročilo CTK, v katerem se poudarja, da tuje častopise pripisuje prevelik pomen vestem o incidentu na češkoslovaških mejah. Od 20. maja dalje je bilo ugotovljenih 74 primerov, ko so nemška letala preletela češkoslovaško mejo. V treh primerih so se ta letala tudi spustila na češkoslovaško ozemlje. Vsi ti incidenti so bili rešeni na miren način in je zato treba posebno obsoditi pisanje tujih časopisov. (Namreč pisanje nemškega tiska o zabodli čsl. letala, ki je po naključju preletelo mejo pri Glatzu. Op. ur.)

Dr. Mačka pričakujejo v Belgradu

Belgrad, 7. avgusta. m. Srbijsanski opozicionalcji so imeli danes zaradi dr. Mačkovega prihoda zopet običajni sestanek, na katerem so se pomenkovali o vseh pripravah, ki so s tem v zvezi. Posebno so pri tem značilni bivši demokrati. Oni prav za prav vodijo vse priprave. Nezadovoljni iz bivšega glavnega vodstva radikalne stranke in bivše zemljoradniške stranke so čisto postranske figure, ker jim bivši demokrati sploh niso poverili važnejših poslov. Zaradi tega so ti krogi precej nevoljni na bivše demokratke, ki pa na drugi strani spet izjavljajo, da so oni najmočnejša skupina v srbijski opoziciji. Tako je dr. Mačkov

Po zadnjih vesteh iz Mandžurije so divjali pretekle noč južnovzhodno od Čangfufenga srditi boji. Na nekaterih krajih so se japonski in ruski vojaški toliki približali, da je prišlo do boja na noč. Pri Sačopingju je energično posegla v boj tudi artilerija. Sovjetska letala so znova bombardirala Čangfufeng.

Tokio, 7. avgusta AA. (Reuter) Japonski veleposlanik v Moskvi Sigemicu je dobil nalog, da ostro protestira pri sovjetski vladi zaradi današnje letalskega napada na severno Korejo.

London, 7. avgusta AA. (Reuter) Po uradnih informacijah je japonska vlada poslala svojemu veleposlaniku v Moskvi Sigemicu nove miroljube predloge, po katerih naj bi se spor med Sovjetsko Rusijo in Japonsko na m

Krogla juniorji B: Hrovatin (Zel.) 10.85, Rus (Zel.) 10.85, Gerhard (Rapid) 10.
1000 m juniorji B, C: Kramer (Rapid) 2:56.5, Juilus (Rapid) 3:14.4, Zupan (Zel.) 3:18.
Patice: Orosy (Rapid) 3:39 (nov mariborski rekord), Smerdel (Maraton) 3:27, Balgavi (Zel.) 3:00.
Daljaca novinci: Hrovatin (Zel.) 546, Muršak (Zel.) 516, Kolarič (Maraton) 512.
110 čez zapreke: Lončarič (Maraton) 18.3 (nov mariborski rekord), Lužar (Maraton) 18.8, Musnik (Rapid) 19.1.

Višina novinci: Roller (Rapid) 156, Bučnik (Zel.) 150, Savora (Maraton) 145.
600 m: Muraus (Zel.) 1:31.2 (nov mariborski rekord), Košir (Maraton) 1:37.5, Seidler (Rapid) 1:39.4.

60 m juniorji: Lončarič (Maraton) 7 (nov mariborski rekord), Kolarič (Maraton) 7.4, Robert (Rapid) 7.4.

300 m: Kolarič (Maraton) 39.5 (nov mariborski rekord), Badl (Rapid) 40, Hlade, Muraus (Zelezničar) 44.

Krogla seniorji: Lužar (Maraton) 11.72, Gregorovič (Zel.) 11.59, Vidic (Maraton) 10.99.

2000 m: Stojšek (Maraton) 6:15.3 (nov mariborski rekord), Seidler (Rapid) 6:55, Polipič (Maraton) 7:22.

Stafeta 10x100: Zelezničar 2:04 (nov mariborski rekord — povprečni čas 12.4), Maraton 2:06 (povprečni čas 12.6).

Izidi motociklističnih dirk v Mariboru

V prireditvi mariborskega Motokluba in v okviru letošnjega Mariborskega tedna so se vršile danes dopoldne na cesti Maribor—Kamnica—Maribor cestne motorne dirke za prvenstvo Jugoslavije. Dirke so se vršile od starta v pričetku kamniškega drevoreda po Vrbanovi cesti do Kamnice ter nazaj po Koroški cesti. Vrtini ulici, Vrbanovi cesti do starta, kjer je bil tudi končni cilj. Proga, ki je tehnično izredno težka ter polna ovir in zahteva od vozača vrhunske zmoglosti, meri v dolžino 6.8 km ter so jo morali prevoziti tekmovalci raznih kategorij nekajkrat, tako turna kategorija sedemkrat, kat. 250—350 cm 10 krat in kat 500 do 1200 cm 12 krat. Vzdolž vse proge se je zbral spalir gledalcev, ki so z največjo napestostjo zrl na vratolomne vožnje.

Med tekmovalci so nastopili poleg domačinov tudi vozači iz Zagreba, Beograda, Gradca, Celovca. Največjo pozornost je vzbujal Zagrebčan, državni prvak, Uroš. Tekme je vodil zvezni športni komisar, Boškovič iz Zagreba. Že pri prvem startu je imel podpornik Aleksander Glebov na Puchu 500 cm smolo, da je padel kakih 500 m od starta. Uroš, ki je vozil s peklensko brzino najhitrejši čas, je moral že v petem krogu zaradi defekta na motorju odstopiti. Tudi Mariborčana Ceriča ml., ki je zelo lepo vozil, je zadela smola, da je moral odstopiti zaradi defekta.

Prva dirka: Kategorija »Sport« 250 cm, 10 krogov: 1. Milenković (DKW 250 cm), MSKK Gradec, 45 min. 35 sek., kilometriški čas 82.922; 2. Zörer (Puch 250 cm), MSKK Gradec, 47.36, kil. čas 79.409; prevozi je samo devet krogov.

Kategorija B »Sport« 350 cm, 10 krogov: 1. Waska (Puch 350 cm), MSKK Gradec, 48.26, kil. čas 78.044; 2. Scholtz (DKW 350 cm), MSKK Gradec, 48.50, kil. čas 77.937.

Kategorija X, 7 krogov: Za turne motorje do 1200 kub. cm. Za to dirko se je prijavilo pet vozačev, startala pa sta le dva, med tem ko je na cilj prišel en sam, in sicer Ivan Zene (Puch 500 cm), MKP Maribor, 39.10, kil. čas 67.558.

Kategorija C, športni motorji 500 cm, 12 krogov: 1. Rudi Lotz (NSU 500 cm), MK Maribor, 55.45, kil. čas 81.56; 2. dr. Hribar (BMW 500 cm), Motoklub Zagreb, 57.4, kil. čas 79.48; 3. Dobnik (NSU 500 cm), MK Maribor, 59.2, kil. čas 76.835.

Druga kategorija E, športni motorji do 1000 cm, 12 krogov: 1. Milenković (DKW 250 cm), MSKK Gradec, 54.16, kil. čas 85.585; 2. Roifangel I. (Rudge 500 cm), MSKK Gradec, 56.51, kil. čas 79.787; 3. Schuster (BMW 600 cm), Motoklub Zagreb, samo 11 krogov v skupnem času 54.57, kil. čas 75.632.

Državni prvak je s tem postal Rudi Lotz, ker je kot jugoslovanski državljani imel najboljši čas dneva 81.563 km. Najboljši vozač dneva pa je bil Milenković (Gradec), ki je vozil z brzino 85.585 km. V hotelu »Orele« je bila zvečer razglasitev rezultatov in razdelitev daril. Izrečenih je bilo več zdravic.

Celjski nogometni brzoturnir

Celje, 7. avgusta.

Danes so odigrali na Glaziji celjski nogometni klubi nogometni brzoturnir v korist Protituberkulozne lige v Celju. Na igrišču se je zbralo nad 400 gledalcev.

Rezultati so bili naslednji:
 SK Celje : Atletiki 1:1 (0:1).
 SK Olimp : SK Jugoslavija 2:2 (1:1).
 SK Celje : SK Jugoslavija 1:0 (1:0).
 Atletiki : Olimp 2:1 (2:1).

40 letnica kluba slovenskih kolesarjev v Celju

XVI. zvezdna kolesarska dirka v Celju.

Celje, 7. avgusta.

Danes je proslavil agilni klub slovenskih kolesarjev v Celju 40 letnico svojega obstoja v zvezi s 16. zvezdno kolesarsko dirko v Celju. Ob 11 je bila v salonu Narodnega doma slavnostna seja, na kateri so razdelili nagrade zmagovalcem. Seje so se udeležili zastopniki civilnih in vojaških oblasti in več kolesarjev. Predsednik g. Fajš je pozdravil g. župana A. Miheliča in druge. Nato je v lepih besedah na kratko opisal zgodovino slov. kolesarskega kluba in težave, s katerimi se je moral klub boriti. V imenu celjske mestne občine je čestital društvu k lepemu jubileju celjski župan g. A. Mihelič in mu želel tudi v bodočnosti kar največ uspehov, v imenu okrajnega načelnika pa je klubu čestital g. Reja. Spregovorili so še ostali zastopniki in čestitali klubu. G. Steinbüchler iz Maribora je izročil od mariborske podzveze klubu lepo plaketo na marmorju, moto-klub Ilirija pa je izročil krasno sliko Ljubljane.

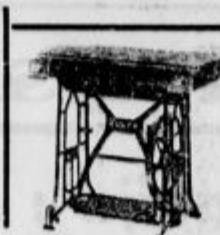
Na progji Ljubljana: Celje so bili doseženi sledeči rezultati:

1. Salvo Krusič (H) 2.1305, 2. Prem Pavle (H) 2.1306, 3. Bržolj Albin (Ljubljana) 2.1307.

Maribor : Celje: 1. Rozman Oskar (Z) 2.0218, 2. Krešič Leopold, Pošta-Radvanje) 2.0315, 3. Kolar Drago (PR) 2.0630.

Slovenj Gradec : Celje: 1. Janko Gregorič SK Misljinje 1.2750, 2. Peršoh (M) 1.2750, 3. Pa-jer Janko (Korotan) 1.2751.

Zemunska vremenska napoved: Deloma oblačno na severni polovici države. Ponekod dež. Po večini jasno na južni polovici.

Ena najbolj znanih in največjih tovarnih šivalnih strojev želi organizirati prodajo svojih izvrstnih proizvodov ter išče v posameznih krajih rajonske zastopnike. V prvi vrsti pridejo v poštev trgovci, ki se spoznajo na prodajo šivalnih strojev in so v materialni možnosti, da delajo na svoj račun. Ponudbe na upravo Slovence pod šifro »Direktor W«/12347.

Tabor v Sevnici

Sevnica, 7. avgusta 1938.

V Sevnici je bil velik prosvetni tabor, ki se ga je udeležilo nad 3500 ljudi. Dopoldne ob pol 10 se je razvil sprevoz od kolodvora do telovadnega prostora ZFO. V sprevozu je bilo okoli 850 uniformiranih članov ZFO in VDK, kolesarjev in narodnih noš s tremi godbami ter okoli 700 drugih članov prosvetnih društev in ostalih naših organizacij. Pri sv. maši je govoril cerkveni govor dr. Ilanželič, sv. mašo je daroval ravnatelj salezijanskega zavoda iz Radnje g. Span. Po sv. maši je bil tabor, ki ga je vodil dr. Jesenko. Slavnostni govornik je bil inž. Sodja iz Ljubljane. Pred njim in za njim je tabor pozdravilo večje število govornikov. Popoldne je bil telovadni nastop, na katerem je najprej govoril g. Ivan Peršuh iz Ljubljane. Za njim pa je govoril protektor tabora g. minister dr. M. Krek, nato zastopnik Narodnega odbora. Telovadbi je prisostvovalo nad 2000 ljudi. (Podrobno poročilo sledi v torkovi številki »Slovenec«.)

Maribor na Mariborskem tednu

Maribor, 7. avgusta.

Mariborčane je zopet prevzelo svojevrstno razpoloženje, kateremu se udajajo vsako leto pričetkom avgusta, kadar odpre Mariborski teden svoja vrata. Mesto je slavnostno okrašeno, meščani so razigrani in veseli ter bodo za teden dni pozabili vse skrbi, ulice oživljajo številni tuji obrazi, na cestah se je promet vidno dvignil ter se opaža cela vrsta inozemskih vozil, središče vsega tega življenja pa je prostor Mariborskega tedna. Prvi večer je sicer pokvarila nevihta, zato pa je Mariborski teden že danes na vse zgodaj o